

Vergaderjaar 2019–2020

35 414

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) voor het jaar 2020 (Incidentele suppletoire begroting inzake Noodpakket banen en economie)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A Artikelgewijze toelichting bij het wetsvoorstel

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2020 wijzigingen aan te brengen in: de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten

B Artikelgewijze toelichting bij de begrotingsartikelen

2. Beleidsartikelen

Artikel 11 Een weerbaar, veerkrachtig en veilig agro-, voedsel- en visserijsysteem

Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletore begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp-begroting 2020 incl. NvW	Mutaties ISB	Stand ISB	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Verplichtingen	1.032.395	0	1.032.395	0	0	0	0
<i>waarvan garantieverplichtingen</i>	149.627	0	149.627	0	0	0	0
<i>waarvan overige verplichtingen</i>	882.768	0	882.768	0	0	0	0
Uitgaven	937.381	10.000	947.381	0	0	0	0
<i>waarvan juridisch verplicht (percentage)</i>	90%						
Subsidies	306.034	0	306.034	0	0	0	0
Sociaal economische positie boeren	5.439	0	5.439	0	0	0	0
Duurzame veehouderij	171.280	0	171.280	0	0	0	0
Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen	36.711	0	36.711	0	0	0	0
Kennisontwikkeling en (agrarische) innovatie	81.835	0	81.835	0	0	0	0
Duurzame visserij	10.769	0	10.769	0	0	0	0
			0				
Garanties	30.432	10.000	40.432	0	0	0	0
Bijdrage borgstellingsreserve	28.627	0	28.627	0	0	0	0
Verliesdeclaraties borgstellingsfaciliteit	1.805	10.000	11.805	0	0	0	0
Opdrachten	113.263	0	113.263	0	0	0	0
Sociaal economische positie boeren	2.852	0	2.852	0	0	0	0
Duurzame veehouderij	17.877	0	17.877	0	0	0	0
Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen	21.729	0	21.729	0	0	0	0
Mestbeleid	23.108	0	23.108	0	0	0	0
Duurzame visserij	705	0	705	0	0	0	0
Kennisontwikkeling en (agrarische) innovatie	34.790	0	34.790	0	0	0	0
Diergezondheid en dierenwelzijn	7.557	0	7.557	0	0	0	0
Voedselzekerheid en internationale agrarische samenwerking	4.645	0	4.645	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	370.090	0	370.090	0	0	0	0
Rijksrederij	9.529	0	9.529	0	0	0	0
Rijksdienst voor Volksgezondheid en Milieu	5.543	0	5.543	0	0	0	0
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit	194.732	0	194.732	0	0	0	0
Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland	160.286	0	160.286	0	0	0	0
Bijdragen aan zbo's/rwt's	96.315	0	96.315	0	0	0	0
College toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden	1.225	0	1.225	0	0	0	0
Centrale Commissie Dierproeven	767	0	767	0	0	0	0
Wageningen Research	92.581	0	92.581	0	0	0	0
ZonMw (dierproeven)	370	0	370	0	0	0	0
Medebewind/voormalige product-schappen	1372	0	1.372	0	0	0	0
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	10.623	0	10.623	0	0	0	0
FAO en overige contributies	10.623	0	10.623	0	0	0	0
Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken	10.624	0	10.624	0	0	0	0

	Stand ontwerp-begroting 2020 incl. NvW	Mutaties ISB	Stand ISB	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
Diergezondheidsfonds	10.624	0	10.624	0	0	0	0
Ontvangsten	47.697	0	47.697	0	0	0	0
Sociaal economische positie boeren	245	0	245	0	0	0	0
Agroketens	0	0	0	0	0	0	0
Agrarische innovatie en overig	0	0	0	0	0	0	0
Mestbeleid	7.209	0	7.209	0	0	0	0
Duurzame visserij	9.993	0	9.993	0	0	0	0
Garanties	1.800	0	1.800	0	0	0	0
Weerbare planten en teeltsystemen	0	0	0	0	0	0	0
Diergezondheid en dierenwelzijn	6.100	0	6.100	0	0	0	0
Kennisontwikkeling en (agrarische) innovatie	12.324	0	12.324	0	0	0	0
Voedselzekerheid en internationale agrarische samenwerking	5.926	0	5.926	0	0	0	0
Agentschappen	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking begrotingsreserves	4.100	0	4.100	0	0	0	0

Garanties

Verliesdeclaraties borgstellingsfaciliteit

De land- en tuinbouwsector wordt door het coronavirus zowel nationaal als internationaal geconfronteerd met een afnemende vraag naar producten. Dit heeft tot gevolg dat de prijzen onder druk staan of (veelal bederfelijke) producten niet afgezet kunnen worden. De aard van de sector maakt dat niet direct andere afzetmarkten gevonden kunnen worden of dat productie niet snel afgestemd kan worden op de vraag. Hierdoor kunnen bedrijven in liquiditeitsproblemen komen. Door een tijdelijke gunstiger borgstelling voor werkkapitaal onder de regeling Borgstelling MKB-Landbouwkredieten (BL), kunnen de liquiditeitsproblemen van land- en tuinbouwbedrijven verlicht worden zodat bedrijven met een gezond toekomstperspectief gefinancierd kunnen blijven. Vooralsnog denkt LNV deze verruiming van de regeling binnen het bestaande garantiemplafond (€ 120 mln) in te kunnen passen. Desondanks worden als gevolg van het coronavirus meer verliesdeclaraties als gevolg van faillissementen verwacht. Hiertoe worden de uitgaven met € 10 mln. verhoogd in 2020.